

Plangebied Haefland/Rode Beek, Gemeente Brunssum

Beoordeling van een Archeologisch Rapport

Adviesdocument 1301

Bevoegd gezag:	Gemeente Brunssum
Contactpersoon:	H. Vanneste (regio-archeoloog Parkstad)
Locatie:	Haefland/Rode Beek
Project:	Toetsing van rapport: "Kalisvaart C.C., 2012: <i>Brunssum, plangebied Haefland/Rode Beek. Inventariserend veldonderzoek (verkennende fase)</i> , 's Hertogenbosch (BAAC Rapport V-12.0400)"

1. Administratieve gegevens

Rapporttitel	Brunssum, plangebied Haefland/Rode Beek. Inventariserend veldonderzoek (verkennde fase)
Auteur(s)	C.C. Kalisvaart
Uitvoerder	BAAC bv
Rapportnummer	V-12.0400
Opdrachtgever	Gemeente Brunssum

Nr. Onderzoeksmelding	41985
Uitvoeringsperiode:	November-december 2012
Oppervlakte plan- of onderzoeksgebied:	1 ha
Aanleiding en doel onderzoek:	De aanleiding voor het onderzoek vormt de herinrichting van het plangebied. Het inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek heeft tot doel inzicht te krijgen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden en om de intactheid van het bodemprofiel te bepalen.
Verwachting / bekende waarde:	Reeds eerder uitgevoerd bureauonderzoek (Hagens en Koeman, 2010) heeft destijds na toetsing van het rapport door de archeologisch adviseur van de gemeente Brunssum, dhr. H. Stoepker (Archeocoach), geresulteerd in een middelhoge verwachting. Geadviseerd werd om een karterend proefsleuvenonderzoek of een verkennend booronderzoek uit te voeren.
Methoden:	verkennend booronderzoek
Conclusies:	Op basis van de resultaten van het verkennend booronderzoek blijft de archeologische verwachting middelhoog voor het aantreffen van archeologische resten vanaf het laat-paleolithicum tot en met de nieuwe tijd B voor het centrale deel van plangebied (ca. 8.500m ²). Ter plekke van de met bomen begroeide randen van het plangebied kan de archeologische verwachting bijgesteld worden naar laag (ca. 2.500m ²).
Aanbevelingen:	Vermijden van bodemverstorende activiteiten dieper dan 30 cm –mv in het oostelijke deel en dieper dan 55 cm –mv in het westelijke deel van de zone met een middelhoge verwachting. Indien dit niet mogelijk is adviseert BAAC bv een karterend proefsleuvenonderzoek, eventueel in combinatie met een karterend booronderzoek.

Datum Toetsing	8 januari 2013
Toetsingskader	Toetsingslijst archeologisch vooronderzoek, volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.2 en de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (www.SIKB.nl)
Opsteller selectieadvies	H. Vanneste Regio-Archeoloog Parkstad Thermenmuseum Heerlen Coriovallumstraat 9 6411 CA Heerlen Tel.: 045 560 44 04 E-mail: h.vanneste@historischgoud.nl

2. Doel van de beoordeling

Het rapport bevat gegevens over de archeologische kenmerken en de bekende en verwachte archeologische waarde van deze locatie en doet aanbevelingen over het al dan niet nemen van een vervolgstap. Het doel van de toetsing is om allereerst te bepalen of het uitgevoerde onderzoek van voldoende kwaliteit is en of alle voor besluitvorming noodzakelijke gegevens aanwezig zijn. Indien de kwaliteit onvoldoende is, wordt geadviseerd de feitelijke gegevens te laten verbeteren of aan te vullen volgens aanwijzingen van de toetser.

Wanneer voldoende gegevens voorhanden zijn, worden de aanbevelingen getoetst. Daarbij wordt beoordeeld of de aanbevelingen logisch voortvloeien uit de onderzoeksresultaten en of ze in overeenstemming zijn met verantwoord en proportioneel beleid op het gebied van de archeologische monumentenzorg, zowel in algemene zin als volgens het vigerende gemeentelijke beleid.

Dit leidt ertoe dat geadviseerd wordt om de aanbevelingen al dan niet, of gewijzigd, over te nemen.

Aanbevelingen van de toetser hoeven niet te leiden tot wijziging van de aanbevelingen in het rapport, maar bij fundamentele verschillen is vermelding wenselijk.

3. Beoordeling van de onderzoeksrapportage

3.1 Algemeen

Het rapport is helder en duidelijk. Inhoudelijk is het rapport van goede kwaliteit. Er zijn voldoende bronnen geraadpleegd en het geeft voldoende informatie.

3.2 Opmerkingen

Geen.

4. Beoordeling en advies

Mijn advies is om het rapport “*Kalisvaart C.C., 2012: Brunssum, plangebied Haefland/Rode Beek. Inventariserend veldonderzoek (verkennde fase), 's Hertogenbosch (BAAC Rapport V-12.0400)*” goed te keuren, omdat het voldoende gegevens geleverd heeft om een besluit te nemen. Het onderzoek voldoet aan de eisen uit de Toetsingslijst archeologisch vooronderzoek (www.SIKB.nl), en is in die zin KNA-conform.

Ik adviseer om te besluiten, dat ter hoogte van de locatie Haefland/Rode Beek verder onderzoek noodzakelijk is, aangezien het uitgevoerde inventariserend onderzoek (verkennde fase) heeft geleid tot de conclusie, dat er een verwachting is voor de aanwezigheid van archeologische waarden, die gezien de staat van de bodemopbouw en de locatie van het plangebied in goede tot redelijke conditie kunnen zijn. Vervolgonderzoek dient te worden uitgevoerd in het plangebied ter hoogte van de zone met een middelhoge archeologische verwachting, indien hier bodemverstorende activiteiten plaatsvinden met een diepte van 30 cm –Mv in het oostelijke deel en 55 cm –Mv in het westelijke deel..

De aanbeveling van het rapport dat verder onderzoek nodig is in de vorm van **karterend proefsleuvenonderzoek**, dient mijn inziens onder bepaalde voorwaarden overgenomen te worden. Tijdens de kartering wordt het terrein systematisch onderzocht (minimale dekking van 6%) op de aanwezigheid van vondsten en/of sporen. Na een karterend proefsleuvenonderzoek moet duidelijk zijn (1) of er een vindplaats(en) in het gebied aanwezig is (zijn); (2) wat de omvang en de begrenzing van de vindplaats(en) is (zijn); (3) wat de aard van de vindplaats(en) (complextype(n)) is (zijn) en ten slotte wat de datering van de aangetroffen vindplaats(en) is (zijn).

Na afloop van een karterend proefsleuvenonderzoek kan het zijn, dat een waardering conform KNA nog niet uitgevoerd kan worden. In zo een geval is het nodig om aanvullende informatie te verzamelen over de aangetroffen vindplaats(en). Zo kan tijdens het veldwerk besloten worden om in het veld extra sleuven aan te leggen (maximale dekking van 10%). Het doel is het verzamelen van de voor de waardering (bepalen van de behoudenswaardigheid) benodigde informatie. Doorgaans is het voorafgaand aan het onderzoek moeilijk in te schatten of een apart waarderend onderzoek nodig zal zijn of niet. Het heeft daarom de voorkeur om hiermee in het PvE rekening te houden en de mogelijkheid voor een aanvullende waarderende fase van het IVO op te nemen. Deze waardering kan dan direct aansluitend op de kartering worden uitgevoerd.

Aanvullend karterend booronderzoek om vindplaatsen uit de steentijd op te graven dient mijn inziens niet overgenomen te worden. Vereiste is wel dat tijdens het veldwerk een vuursteenspecialist aanwezig is. Indien tijdens het veldwerk blijkt dat tijdens het onderzoek vuursteenvondsten aangetroffen worden, waardoor er een gereede kans bestaat op de aanwezigheid van een prehistorische vindplaats, dan adviseer ik het manueel graven van proefputjes in de betreffende sleuven. De exacte strategie dient uitgewerkt te worden in het PvE.

Voorafgaand aan het onderzoek dient een Programma van Eisen te worden opgesteld. Hierbij geldt dat het Programma van Eisen op basis waarvan het onderzoek uitgevoerd zal worden, getoetst wordt door het bevoegd gezag, gemeente Brunssum.

Literatuur

Hagens, D. & S.M. Koeman, 2010: *Bureauonderzoek, Bedrijventerrein Haefland te Brunssum*. Doetinchem (Synthegra Rapport S100173).

Provincie Limburg: provinciale richtlijn verkennend boren (brief provincie Limburg 2006/58816, d.d. 19 december 2006).

Provincie Limburg: Gaauw, P. van der, M. de Grooth, J. Hoevenberg, L. van Hoof & H. Stoepker 2007: *Evaluatie en synthese van het in Limburg tussen 1995 en 2006 uitgevoerde onderzoek* (www.limburg.nl).

SIKB: KNA 3.2. (Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie)

SIKB: KNA-leidraad karterend boren.

SIKB: KNA-Leidraad Inventariserend Veldonderzoek. Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P).

SIKB: Checklist beoordeling standaardrapport IVO-verkennend en IVO-borend.

Verhoeven, M.P.F., 2007: Hoog, middelhoog en laag, een archeologische verwachtings- en cultuurhistorische advieskaart voor de Parkstad Limburg gemeenten en de gemeente Nuth, Weesp (RAAP-rapport 1483).